

УВОДНА НАПОМЕНА

Србија има цео век искуства у нормативном уређењу безбедности саобраћаја, а у складу са међународним конвенцијама, споразумима и другим обавезама.

Србија је била једна од потписница прве међународне *Конвенције о путовању аутомобилима* (Париз, 1909). На основу ове конвенције донет је *Закон о јавним сувоземним путевима* (1910), *Уредба о изградњи путева* (1910), а касније и *Наредба о јавном саобраћају у Београду* и други прописи. У току 1910. године у Србији су организовани оспособљавање возача, први возачки испити и регистрација возила.

Србија, односно Краљевина СХС била је потписник и наредних међународних конвенција о саобраћају (Париз, 1926). Свака од конвенција и сваки међународни споразум врло брзо су ушли у унутрашње право и изазвали измене и унапређење националних закона и других прописа у безбедности саобраћаја.

Када су после Другог светског рата у Женеви усвојени међународна Конвенција о друмском саобраћају и Протокол о друмском саобраћају (Женева, 1949), у Југославији је усвојена Уредба о јавном саобраћају на путевима (1950), а затим и Основни закон о безбедности саобраћаја на путевима (1965). На основу Конвенције о саобраћају на путевима и Конвенције о сигнализацији на путевима (Женева, 1968), донет је цео систем прописа о безбедности саобраћаја у Југославији, на челу са савезним Законом о основама безбедности саобраћаја на путевима (1988) и републичким законима о безбедности саобраћаја на путевима (1982). Према том концепту савезна држава је уређивала основе безбедности саобраћаја на путевима, а републике и покрајине су уређивале безбедност саобраћаја на путевима.

Усвајањем Устава Републике Србије створени су оквири за доношење јединственог закона који ће уредити проблематику безбедности саобраћаја у Србији. Наиме, члан 97 (став 1. тачка 13) Устава РС предвиђа да Република Србија уређује и обезбеђује режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

Закон о безбедности саобраћаја на путевима (ЗоОБС) објављен је у „Службеном гласнику РС“ од 2. јуна 2009, ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања, а примењује се по истеку шест месеци од дана ступања на снагу (10. децембар 2009).

Закон о безбедности саобраћаја на путевима је усклађен са изменама Европске конвенције о саобраћају и савременим захтевима и изменама које су усвојене у законодавству земаља Европске уније.

Закон о безбедности саобраћаја на путевима има 22 поглавља, и то:

1. Основне одредбе
2. Основна начела безбедности саобраћаја на путевима
3. Основи система безбедности саобраћаја
4. Правила саобраћаја
5. Спортске и друге приредбе на путу
6. Посебни услови саобраћаја
7. Саобраћајна сигнализација
8. Путеви
9. Техничко регулисање саобраћаја
10. Дужности учесника у саобраћају у случају саобраћајне незгоде
11. Возачи
12. Оспособљавање кандидата за возаче
13. Обука из прве помоћи
14. Трајање управљања моторним возилом, односно скупом возила
15. Возила
16. Технички преглед моторних и прикључних возила
17. Регистрација моторних и прикључних возила
18. Посебне мере и овлашћења
19. Организација послова безбедности саобраћаја у привредном друштву, другим правним лицима, државном органу, односно јединици локалне самоуправе и код предузетника
20. Надзор
21. Казнене одредбе
22. Прелазне и завршне одредбе

У наставку су приказани кратки коментари појединих делова ЗоОБС-а и казне везане за поједине чланове који дефинишу прекршаје.